

Кочовики й землероби

Микола Руденко

1

Навіщо стіни класти? Є колеса.
Є дах із повсті й шкіри. Є степи.
Є різнотрав'я й ковилові плеса —
І все твоє, куди лиш не ступи.

Є вільний рух — возам немає впину.
Є піт, є кров і на дорогах пил.
Не полічити гриви й кінські спини:
Що в небі хмар, що на землі кобил.

Є простір, воля, до якої ласо
З дитинства пнеться войовничий скіф.
Горить кизяк, димком пропахло м'ясо.
Сідайте, друзі! Вистачить на всіх.

Змішавши власну кров з вином Еллади,
Меч окропімо у врочисту мить.
Тепер під зорями немає влади,
Що здатна клятву воїнів зломить.

Ха-ха! Десь там на півночі є люди,
Що приростають пупом до землі.
Вивершують солом'яні споруди
І скніють в них — дорослі і малі.

Волів запрягши в рало корчувате,
Винищують в полях святу траву,
Щоб сіять злаки...
І лише блавати
Нагадують про волю степову.

Ніколи жито не здолає трави,
А стріха — вільний віз кочовиків.
Немає меж для скіфської держави
Серед степів ані серед віків.

А ті, що землю шкрябали весною
Та часом вибирали мед в дуплі,
Багатство бачили у купі гною —
Тож порпались у ньому і в землі.

Хай кочовик свої шляхи верстає,
Де вранці в полинах ряхтить роса.
Чи тямить він, як зерно проростає,—
Яка це радість і яка краса?

Під стріхою в обіймах домового
Так затишно — хоч три життя живи.
І вистачає хліба до нового,
І вчасно отелились корови.

В воді — русалка, на узліссі — мавка:
Бездушного нічого не було.
Та страшно робиться, як пес загавка:
Чи то не ворог крадеться в село?

Хоч дикий степ щороку люту згубу
Їм посилав — живучі, мов лоза:
Корчуй її, випалюй чи вирубуй —
Вона росте, не сохне, не щеза.

А де сьогодні скіфи, де сармати?
Сліди шукайте в суглинках ровів.
До Адріатики слов'янські хати
Непереможний колосок повів.

Долини кров'ю повнилися по вінця —
Ні стріхи, ні коняки, ні стога.
Та бездержавна доля українця
Ще й досі на планеті зберіга.

Болих Дніпро. Степи і ниви голі
Болять, мов теж потрапили за дріт.
Не треба хліба. Дайте волі, волі —
І українець прогодує світ.